

Orbis Linguarum

Vol. 46

**Wissenschaftlicher Beirat
Advisory board
Conseil Scientifique
Rada Naukowa**

Leszek Berezowski
(Uniwersytet Wrocławski)

Edward Białek
(Uniwersytet Wrocławski)

Marcin Cieński
(Uniwersytet Wrocławski)

Rolf Fieguth
(Université de Fribourg)

Klaus Garber
(Universität Osnabrück)

Martin Kagel
(The University of Georgia, Athens)

Andrzej Kątny
(Uniwersytet Gdańskiego)

Maria Kłańska
(Uniwersytet Jagielloński)

Sławomir Piontek
(Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Danuta Rytel-Schwarz
(Universität Leipzig)

Georg Schuppener
(Universität Leipzig)

Arvi Sepp
(Universiteit Antwerpen)

Carl Vettters
(Université du Littoral)

Mykola Zymomrya
(Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка)

Institut für Germanische Philologie
der Universität Wrocław

Orbis Linguarum

Vol. 46

Festgabe für Hubert Orłowski zum achtzigsten Geburtstag

Herausgegeben von
Edward Białek, Tomasz Jabłecki und Jarosław Lopuszanskyj

Neisse
Verlag

Neisse Verlag & Oficyna Wydawnicza ATUT

Dresden – Wrocław 2017

ORBIS LINGUARUM 46/2017

Festgabe für Hubert Orłowski zum achtzigsten Geburtstag

Herausgegeben von Edward Białek, Tomasz Jabłecki und Jaroslav Lopuschanskyj

Gutachter:

Adam Bžoch (Ústav svetovej literatúry SAV, Bratislava); Jarosław Drobnik (Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu); Rolf Fieguth (Université de Fribourg); Klaus Garber (Universität Osnabrück); Katarzyna Grzywka (Uniwersytet Warszawski); Detlef Haberland (Universität Oldenburg); Mariusz Jabłoński (Uniwersytet Wrocławski); Czesław Karolak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu); Artur Dariusz Kubacki (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie); Marek Kuźniak (Uniwersytet Wrocławski); Paul Martin Langner (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie); Gerhard Rupp (Ruhr-Universität Bochum); Jan Rybicki (Uniwersytet Jagielloński); Brigitte Schultze (Universität Mainz); Joanna Szczęk (Uniwersytet Wrocławski); Arvi Sepp (Universiteit Antwerpen); Wiesław Wenz (Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu); Heiner Willenberg (Universität Hamburg); Alois Woldan (Universität Wien); Ewa Żebrowska (Uniwersytet Warszawski); Leszek Żyliński (Uniwersytet Mikołaja Kopernika)

Adresse der Redaktion:

Prof. Dr. Edward Białek (Uniwersytet Wrocławski), Dr. Justyna Kubocz (Uniwersytet Wrocławski)
Uniwersytet Wrocławski, Instytut Filologii Germańskiej, Plac Nankiera 15 b, 50-140 Wrocław
Tel. (+48) 713752863; e-mail: ebialek@atut.ig.pl, <http://www.ifg.uni.wroc.pl/pol/p/283>

© ORBIS LINGUARUM 2017

ISSN 1426-7241

ISBN 978-3-86276-244-6

ISBN 978-83-7977-312-1

Neisse Neisse Verlag Dresden
Verlag www.neisseverlag.de

Oficina Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe
ul. Kościuszki 51 a, 50-011 Wrocław, Tel. (+48) 71/342 20 56, Fax (+48) 71/341 32 04
E-mail: oficina@atut.ig.pl

Inhalt

Contents – Sommaire – Spis treści

Leszek Źyliński

Vom Lehrer und Vermittler. Laudatio für Hubert Orłowski..... 5

Andreas F. Kelletat

Der gute Mann aus Lyck 9

Hans-Christian Trepte

Zur Diskussion um den polnischen Literaturkanon (aus der Sicht eines
deutschen Polonisten) 21

Christiane Baumann

Von Calderón zu Jean Paul. Peter Hilles Wortmeldungen im Umfeld
frühnaturalistischer Identitätssuche 39

Natalia Chodorowska

Auf der Suche nach Familienspuren. Die Reise in den ehemaligen deutschen
Osten im Werk Hans-Ulrich Treichels 59

Stephan Wolting

Endlich Stille? Walking-Dead als Untergang Klassik rezipierender Protagonisten
in Karl-Heinz Ott's Roman 73

Oksana Brodská

Femme Fatale-Thematik in den Werken Arthur Schnitzlers 89

Wassyl Lopuschanskyj

Martin Buber: Interpretation der chassidischen Botschaft 101

Evgeniya M. Kakzanova

Linguokulturelle Dominante BROT in den phraseologischen und parömiologischen
Einheiten der deutschen, russischen und englischen Sprache 113

Barbara Komenda-Earle

Eurolinguistik und Phraseologie – Fragestellungen, theoretische Grundlagen,
Forschungsstand 125

Olena Byelozorova

Andeutung als Implikatur und impliziter Sprechakt 143

Inhalt

<i>Sanja Radanović</i>	
Literatur in der Grammatik-Übersetzungs-Methode (GÜM) und der direkten Methode (DM) am Beispiel des DaF-Unterrichts an Gymnasien in Bosnien und Herzegowina	151
<i>Jana Juhásová</i>	
Das Niveau der Entfaltung des verstehenden Hörens slowakischer Schüler der ausgehenden Sekundarstufe I in der Fremdsprache Deutsch.....	163
<i>Izabela Spielvogel, Mariusz Migala</i>	
Warmbrunn als Bad im Lichte des Werkes <i>Gründliche Beschreibung Hirschbergischen Warmen Bades</i> vom Kurarzt Caspar Schwenckfeldt.....	191
<i>Marek Krawiec</i>	
Challenging and channelling cross-curricular content in a language class: theoretical considerations	207
<i>Marcin Maślanka</i>	
Lem Reread: What May a Stylometric Analysis of Stanisław Lem's Novels Say Confronted With Their Conventional Classification?.....	219
<i>Izabela Spielvogel</i>	
The Architecture of Lower Silesian health resorts as an regional cultural heritage – selected examples.....	229
<i>Anna Wzorek</i>	
Szkic do portretu Magdaleny Zawadzkiej (na podstawie jej felietonów oraz wspomnień)	237
<i>Małgorzata Krzysztofik</i>	
Paradygmaty antropologii ciała w <i>Pamiętnikach</i> Jana Chryzostoma Paska. Dyskurs wojenny i kulturowy	247
<i>Anna Wzorek</i>	
Ekfrastyczne wiersze księdza Franciszka Kameckiego	259
<i>Michał Garcarz</i>	
Kolokwializacja języka w przekładzie, czyli jak „Goodfellas” staje się „Chłopcami z ferajny”	269
<i>Grzegorz Gwóźdź</i>	
Amerykańska proza w tłumaczeniu na język polski jako jeden z nośników kultury amerykańskiej	283
<i>Renata Trejnowska-Supranowicz</i>	
Robert Prutz – przyczynek do życia i twórczości	299
<i>Dorota Tomczuk</i>	
Techniki dziennikarstwa śledczego w reportażach Egoна Erwina Kischa i Güntera Wallraffa	317

Inhalt

<i>Aleksandra Szadok-Bratuń i Marek Bratuń</i>	
Policystyka Johanna Heinricha Gottloba von Justiego w programie edukacji szwajcarskiej Michała Jerzego Wandalina Mniszcha	327
<i>Dorota Masiakowska-Osses</i>	
Nowi Żydzi Europy? Holokaust w literaturze niemiecko-tureckiej	341
<i>Elżbieta Skorupska-Raczyńska</i>	
Zmienność granic normy językowej (na materiale źródeł leksykograficznych). Cz. III: Słownictwo nacechowane w polszczyźnie XX wieku	355
<i>Halina Uchto</i>	
Język rosyjski w Królestwie Polskim w okresie międzypowstaniowym (1832–1864).....	371
<i>Magdalena Mucha</i>	
Niemiecka i polska leksyka z zakresu piłki nożnej: analiza leksykalno-morfologiczno- semantyczna	385
<i>Olga Hałub</i>	
Ochrona mniejszości narodowych w Traktacie między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z dnia 17 czerwca 1991 r. – wybrane zagadnienia.....	403
<i>Aleksandra Szadok-Bratuń</i>	
Renesans polskich koncepcji prawnonaturalnych okresu międzywojennego	415
<i>Dariusz Lewera</i>	
Ludwig Guttmann – Wrocławski lekarz, który przywracał godność	435
<i>Dariusz Lewera</i>	
Zarys dziejów Katedry i Zakładu Medycyny Rodzinnej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu	449
<i>Artur Dariusz Kubacki</i>	
Kryteria oceny egzaminu na tłumacza przysięgłego z perspektywy egzaminatora....	469
„Literatura służy tworzeniu i czytaniu książek”. Z Jackiem Dehnelem rozmawia Monika Wolting.....	483
Bücher	
Books – Livres – Książki	
<i>Barbara Skowronek</i>	
Integrative Übersetzungswissenschaft	493
<i>Joanna Szczęk</i>	
Neue Publikation zur Sprache und Identität aus philologischer Perspektive	497
<i>Barbara Komenda-Earle</i>	
Kinderwörterbücher – lexikographisch, psychologisch, didaktisch	501

Inhalt

Katarzyna Grzywka

W kręgu Karla Krausa i *Die Fackel*..... 505

Katarzyna Grzywka

O recepcji Herty Müller w Polsce..... 511

Katarzyna Grzywka

Portrety artystów w twórczości Eberharda Hilschera..... 515

Katarzyna Grzywka

Jurij Brězan i jego przestrzenie..... 519

Katarzyna Sowa-Bacia

Jak oceniać i mierzyć poziom biegłości językowej uczniów? Nowa monografia poświęcona wybranym aspektom ewaluacji i pomiaru w procesie glottodydaktycznym..... 525

Joanna Szczęk

Publikacja na temat słowotwórczych gier słownych w języku niemieckim..... 531